

Grasachtigen

Een voedselbron voor velen

Veel dieren eten gras. Denk maar aan de vele weilanden in Nederland waar vaak hele kuddes staan te grazen.

Er zijn veel verschillende soorten grassen, ook de zogenaamde granen horen bij de grassen. En wij horen dan niet bij de grazers, maar granen eten we wel.

Wij eten daarvan niet de blaadjes, maar de zaadjes.

Gras zien groeien?

Gras groeit onder gunstige omstandigheden heel snel. Gunstige omstandigheden zijn lekker warm weer en toch goed vochtig. Je kunt gras niet zien groeien, maar dat scheelt niet veel. De groeisput komt ieder jaar in de lente. In de zomer kan het te droog worden. Dan verkleurt het gras van geel naar bruin en groeit niet. Sproeien is dan het enige dat helpt.

Gras groeit altijd van onderaf. Daarom kun je het zo kort houden. We maaien het of laten er dieren aan grazen, iedere keer groeit het gewoon weer aan.

Er zijn heel veel verschillende soorten grassen. De verschillen zie je nauwelijks. Vooral niet als er gemaaid of gegraasd is. Maar als je ze door laat groeien gaan ook grassen bloeien. En aan de bloemen zie je de verschillen een stuk duidelijker. Bekende soorten zijn: Engels raaigras, Frans raaigras, vossenstaart, krop-aar en kruipertje.

Bloemen

Als je bloeiend gras wilt zien, moet je bermen opzoeken, die niet tot nauwelijks gemaaid worden. De bloemen van grassen zijn klein en onopvallend. Ze hebben geen mooie kleuren en lekkere geuren. Hun meeldraden en stampers hangen buiten de bloem.

Andere bloemen hebben die stampers en meeldraden juist meer verstopt in de bloem zitten. Dat komt omdat gras geen insecten hoeft te lokken voor de bestuiving.

Windbestuiving

Wind helpt bij het bestuiven van de grasbloemen. Daarom hangen de stampers en meeldraden buiten de bloemen. Zo kan de wind er goed bij. Omdat het natuurlijk niet zeker is of de wind een stuifmeelkorrel van het ene bloemetje naar het andere blaast, maakt gras héél veel stuifmeel. Zo is de kans groter dat in ieder geval een aantal stuifmeelkorrels op de stamper van een ander bloemetje terechtkomen.

Stengels en bladeren

Grassen hebben bijna altijd holle stengels. Dat geeft ze de mogelijkheid te buigen zonder af te breken. Daarom kan gras zo mooi golven als het hard waait. We noemen dat de 'wuivende halmen'.

De bladeren van grassen zijn lang en smal met evenwijdig lopende nerven. Het bovenste gedeelte van het blad noemen we de bladschijf. Het onderste gedeelte dat de stengel stevig maakt de bladschede. De overgang van het onderste naar het bovenste gedeelte is het tongetje. En de verdikking waar het blad aan de stengel vastzit, noemen we een knoop.

Granen

Granen zijn dus de zaden van bepaalde grassoorten. Deze zaden zitten in de aren van grassen, nadat ze gebloeid hebben. Bekende graansoorten zijn:

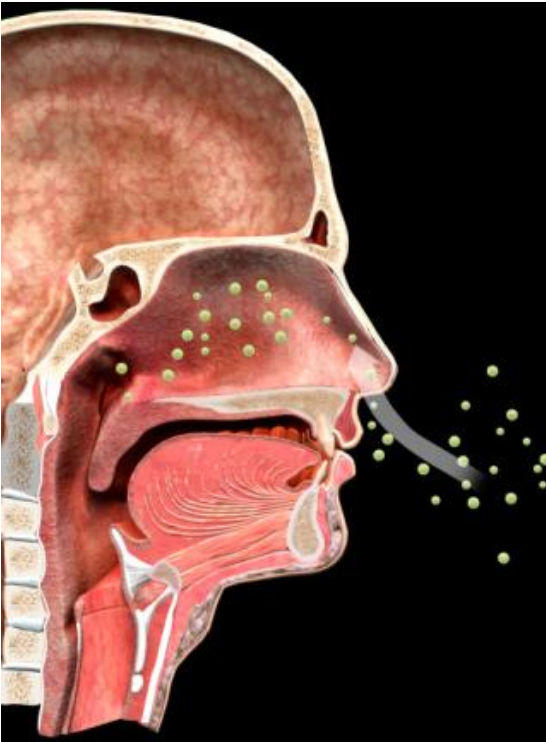
- gerst
- gierst
- haver
- maïs
- rogge
- tarwe
- rijst
- spelt

Deze graansoorten zijn een bron van koolhydraten. Mensen hebben de koolhydraten hard nodig als brandstof en daarom eten we veel graanproducten.

Van granen maken we meestal meel. Van meel kunnen we weer brood, koek, pasta, pap en nog veel meer maken. Er zijn ook graansoorten waar we de volle korrels van eten, zonder er eerst meel van te maken. Denk maar eens aan rijst en maïskorrels. Rauw kunnen we die niet eten, maar eenmaal gekookt, zijn ze erg lekker én voedzaam.

Hooikoorts

Omdat grassen zoveel stuifmeel maken, blaast de wind ook heel veel stuifmeel zo de lucht in. Het dwarrelt in de tijd dat grassen bloeien overal om ons heen.

Sommige mensen zijn allergisch voor dit stuifmeel. Als ze die zogenaamde pollen inademen, gaan ze niezen, raakt hun neus verstopt, worden hun ogen dik en gaan tranen en lijken ze zwaar verkouden. We noemen die reactie hooikoorts. Door die hooikoorts kunnen ze ook moeilijker ademen. Je kunt je daar echt heel naar van voelen en het is enorm vermoeiend.

